

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-24/21 – 1

Lieta C-24/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 14. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Tribunale ordinario di Pordenone (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 4. janvāris

Prasītājs:

PH

Atbildētāji:

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia

*Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche –
Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli
Venezia Giulia*

[..]

TRIBUNALE DI PORDENONE [Pordenones tiesa]

Civillietu palāta

Tiesa [..] izdod šo rīkojumu.

RĪKOJUMS

civillietā [..]

starp

PH [..]

- prasītājs –

un

REGIONE AUTONOMA FRIULIE VENEZIA GIULIA [Friuli Venēcijas Džūlijas autonomais reģions] [..];

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia [Lauksaimniecības pārtikas, meža un zivju resursu centrālā direkcija – Friuli Venēcijas Džūlijas autonomā reģiona meža dienests un mežniecība] [..];

- atbildētāji –

Priekšmets: Iebildumi pret lēmumu par administratīvā naudas soda uzlikšanu [..].

LĒMUMA MOTĪVI

Ar prasības pieteikumu, kas ir paziņots *Regione Friuli Venezia Giulia* (turpmāk tekstā – “*Regione FVG*”) un pēc 2020. gada 8. maija rīkojuma arī *Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia*, privātpersona PH, savā vārdā un kā individuālā uzņēmuma *In Trois* īpašnieks un likumiskais pārstāvis, apstrīdēja lēmumu par administratīvā naudas soda uzlikšanu Nr. 070440/2019 (kas tika pieņemts pēc 2015. gada 11. augustā notikušās pārbaudes), ar kuru tam tika uzlikts pienākums samaksāt 5000 EUR par *Legge Regionale FVG n. 5/2011* [Friuli Venēcijas Džūlijas Reģionālā likuma Nr. 5/2011] 2.1. panta pārkāpumu.

Regione FVG un vēlāk *Direzione centrale* [Centrālā direkcija] iestājās tiesvedībā [..], apstrīdot prasības pieteikuma pamatotību pēc būtības.

[..] šī tiesa [orig. 2. lpp.] uzskata, ka pirms strīda izskatīšanas pēc būtības ir jāizsakās par lūgumu iesniegt ES Tiesā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

[omissis: ievada apsvērumi, kas attiecas tikai uz tiesvedību valsts tiesā]

Attiecībā uz lūgumu iesniegt Tiesā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jānorāda sekojošais.

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu ļauj valsts tiesai uzdot Eiropas Savienības Tiesai (turpmāk tekstā – “Tiesa”) jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību un tas ir būtisks mehānisms, lai nodrošinātu Eiropas Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu visās dalībvalstīs.

Lēmuma pieņemšana par prejudiciālā jautājuma uzdošanu ES Tiesai ir valsts tiesas kompetencē (Tiesas 2008. gada 16. decembra spriedums lietā C-210/06

Cartesio; Tiesas 2011. gada 21. jūlija spriedums lietā C-104/10 *Kelly*), savukārt puses var vienīgi ierosināt tiesai jautājumu, lūdzot tās darbību (Tiesas 2014. gada 3. jūlija rīkojums lietā C-19/14 *Talasca*).

Ja valsts tiesa nav pēdējās instances tiesa, tā var (Tiesas 2014. gada 11. septembra spriedums lietā C-112/13 *A/B u.c.*) jebkurā tiesvedības stadijā uzdot Tiesai jebkādu prejudiciālu jautājumu, ko tā uzskata par vajadzīgu lietas izspriešanai.

Tādā pašā nozīmē ir formulēts “Ieteikumu valstu tiesām par prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ierosināšanu” (2019/C 380/01) [..] 12. punkts [oriģ. 3. lpp.] [omissis: citētās normas teksts]

Šajā lietā administratīvā iestāde uzlika PH sodu, pamatojoties uz *Legge Regionale n. 5/2011* [Reģionālā likuma Nr. 5/2011] 2.1. pantu (kas tika iekļauts ar *Legge Regionale n. 15/2014* [Reģionālā likuma Nr. 15/2014] 2. panta 26. punkta a) apakšpunktu) ar nosaukumu “*Īpašie pasākumi, lai izvairītos no netīšas ĢMO klātbūtnes parastajās un bioloģiskajās kukurūzas kultūrās*”, kurā ir paredzēts: “*Lai izvairītos no netīšas ĢMO klātbūtnes parastajās un bioloģiskajās kukurūzas kultūrās, Friuli Venēcijas Džūlijas reģiona teritorijā, kuru raksturo ražošanas modeļi un uzņēmējdarbības struktūras, kas ietekmē sajaukšanās pakāpi starp ģenētiski modificētām kultūrām un ģenētiski nemodificētām kultūrām, ģenētiski modificētas kukurūzas audzēšana ir aizliegta, piemērojot Komisijas Ieteikuma 2010/C 200/01 (2010. gada 13. jūlijs) par pamatnostādņēm, kā izstrādāt valsts līdzaspastāvēšanas pasākumus, kas vajadzīgi, lai izvairītos no netīšas ĢMO klātbūtnes parastajās un bioloģiskajās kultūrās, 2.4. punktā atzīto iespēju. Par ģenētiski modificētas kukurūzas audzēšanu kompetentais Reģionālās mežniecības dienests uzliek administratīvu naudas sodu no 5000 EUR līdz 50 000 EUR*”.

Komisijas Ieteikuma 2010/C 200/01 (2010. gada 13. jūlijs) 2.4. punkts “Pasākumi, lai nepieļautu ĢMO audzēšanu plašās teritorijās (“no ĢMO brīvas teritorijas”)” ir formulēts šādi: “*Atšķirības reģionālos aspektos, piemēram, klimatiskos apstākļos (kas ietekmē apputeksnētāju aktivitāti un pa gaisu izplatošos putekšņu izplatību), topogrāfija, audzēšanas modeļi un augu sekas sistēmas vai saimniecību struktūras (ieskaitot apkārtējās struktūras, piemēram, dzīvžogus, mežus, neapstrādātas teritorijas un lauku telpisko struktūru) var ietekmēt sajaukšanās pakāpi starp ĢM kultūrām un parastajām un bioloģiskajām kultūrām un pasākumus, kas vajadzīgi, lai izvairītos no ĢMO netīšas klātbūtnes citās kultūrās. Noteiktos ekonomiskajos un dabas apstākļos dalībvalstīm ir jāizskata iespēja nepieļaut ĢMO audzēšanu plašās šo dalībvalstu teritorijās, lai izvairītos no ĢMO netīšas klātbūtnes parastajās un bioloģiskajās kultūrās. Šādam aizliegumam ir jābūt atkarīgam no tā, vai dalībvalstis spēj pierādīt, ka attiecīgajās teritorijās citi pasākumi nav pietiekami, lai nodrošinātu pietiekamu tīrības līmeni. Tāpat ierobežojošajiem pasākumiem ir jābūt samērīgiem ar noteikto mērķi (t.i., aizsargāt konkrētas parasto un bioloģisko lauksaimnieku vajadzības)*”.

Direktīvas 2001/18/EK 26.a pantā ir paredzēts: “1. Dalībvalstis var attiecīgi rīkoties, lai izvairītos no ĢMO netīšas klātbūtnes citos produktos. 2. Komisija apkopo un koordinē informāciju, pamatojoties uz pētījumiem Kopienas un valstu līmenī, novēro attīstības tendences attiecībā uz līdzāspastāvēšanu dalībvalstīs un, pamatojoties uz šo informāciju un novērojumiem, sastāda pamatnostādnes par ģenētiski modificētu, bioloģisko [oriģ. 4. lpp.] un parasto kultūru līdzāspastāvēšanu”.

Padomes Direktīvas 2002/53/EEK (2002. gada 13. jūnijs) par lauksaimniecības augu sugu šķirņu kopējo katalogu, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris), 16. panta 1. punktā ir noteikts: “Dalībvalstis nodrošina, ka no publikācijas brīža, par ko minēts 17. pantā, uz to šķirņu sēklām, kuras atzītas saskaņā ar šo direktīvu vai saskaņā ar principiem, kas atbilst šīs direktīvas principiem, neattiecas nekādi tirdzniecības ierobežojumi attiecībā uz šķirni”. Šīs direktīvas 17. pantā ir paredzēts: “Komisija, pamatojoties uz informāciju, ko sniegušas dalībvalstis, un tiklīdz tā saņemta, Eiropas Kopienas Oficiālā Vēstneša C sērijā ar nosaukumu “Kopējais lauksaimniecības augu sugu šķirņu katalogs” publicē visu to šķirņu sarakstu, uz kuru sēklām un pavairošanas materiālu, ievērojot 16. pantu, neattiecas nekādi tirdzniecības ierobežojumi attiecībā uz šķirni [..]”.

Regione FVG norāda, ka tas pieņēma Reģionālo likumu Nr. 5/2011, lai piemērotu principu, kas ir paredzēts Direktīvas 2001/18/EK 26.a pantā un 2010. gada 13. jūlija Ieteikumā, uzsverot, ka 2.1. pants, kurā ir paredzēti līdzāspastāvēšanas pasākumi kukurūzas kultūrām, tika iekļauts ar Reģionālā likuma Nr. 15/2014 2. panta 26. punkta a) apakšpunktu pēc Tiesas 2012. gada 6. septembra sprieduma, kā arī Tiesas 2013. gada 8. maija rīkojuma [lietā C-542/12] un procedūras EU Pilot, kas pēc pozitīva ES vērtējuma tika uzsākta pret Itālijas valsti.

Šajā ziņā ir jānorāda, ka lietas dalībnieki apstrīd nevis apstākli, ka MON 810 var tikt brīvi pārdota ES iekšienē, bet apstākli, ka – pamatojoties uz minēto Reģionālo likumu Nr. 5/2011 – to nedrīkst audzēt Friuli Venēcijas Džūlijas reģiona teritorijā.

Tiesa 2013. gada 8. maija rīkojumā lietā C-542/12, kas attiecās uz citu tiesību jautājumu, izteicās šādi: “[..] uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Savienības tiesības ir interpretējamas tādējādi, ka tādu ģenētiski modificētu organismu kā kukurūzas šķirņu MON 810 audzēšana nevar tikt pakļauta valsts atļaujas izsniegšanas procedūrai, ja šo šķirņu izmantošana un pārdošana ir atļauta saskaņā ar Regulas Nr. 1829/2003 20. pantu un ja minētās šķirnes ir iekļautas Lauksaimniecības augu sugu šķirņu kopējā katalogā, kas ir paredzēts Direktīvā 2002/53. Direktīvas 2001/18/EK 26.a pants ir interpretējams tādējādi, ka tas neļauj dalībvalstij iebilst pret šādu ĢMO audzēšanu savā teritorijā tāpēc, ka valsts atļaujas iegūšana esot līdzāspastāvēšanas pasākums, lai novērstu netīšu ĢMO klātbūtni citās [oriģ. 5. lpp.] kultūrās” (33. punkts).

Pilnības labad ir jānorāda, ka ar Komisijas 2016. gada 3. marta Lēmumu [Īstenošanas lēmums (ES) 2016/321] tika noteikts aizliegums audzēt ģenētiski

modificētu kukurūzu MON 810 visā Itālijas teritorijā (1. pants: “*Ģenētiski modificētās kukurūzas (Zea mays L.) MON 810 audzēšana ir aizliegta šā lēmuma pielikumā norādītajās teritorijās*”, 1. pielikuma 8. punktā ir norādīta Itālija). Tomēr minētais lēmums tika pieņemts pēc pārkāpuma, kura izdarīšanā apsūdz PH un kas ir šīs tiesvedības priekšmets, jo pārkāpuma protokols ir sastādīts 2015. gada 11. augustā.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, atbilstoši PH iesniegtās prasības *petitum* (apstrīdētā lēmuma atcelšana) un *causa petendi* (vairāku Savienības un valsts tiesību normu pārkāpums), rodas jautājums, vai Reģionālā likuma Nr. 5/2011 2.1. pantā paredzētais aizliegums, kas ievieš līdzaspastāvēšanas pasākumus, kuri izpaužas kā aizliegums audzēt kukurūzas šķirni MON 810 Friuli Venēcijas Džūlijas reģiona teritorijā, atbilst vai ir pretrunā visai Direktīvas 2001/18 sistēmai, ņemot vērā arī Regulu Nr. 1829/2003 un Ieteikumā [2010]/C 200/01 paredzēto.

Tāpat rodas jautājums, vai aizliegums audzēt ģenētiski modificētas kukurūzas šķirni MON 810, kuru tomēr ir atļauts pārdot ES iekšienē, var veidot pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību, kas ir saprotams kā “*jebkurš pasākums, kas tieši vai netieši, faktiski vai iespējami, kavē preču tirdzniecību starp dalībvalstīm*” (Tiesas 1974. gada 11. jūlija spriedums lietā [8/74] *Dassonville*), un kas tād ir pretrunā LESD 34., 35., un 36. pantam.

Minēto iemeslu dēļ ir nolemts uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālus jautājumus, kas ir norādīti rezolutīvajā daļā.

Tiesvedība ir apturēta līdz Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma pieņemšanai.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU

saskaņā ar LESD 267. pantu

Eiropas Savienības Tiesai tiek uzdoti šādi prejudiciālie jautājumi:

- 1) Vai Friuli Venēcijas Džūlijas Reģionālā likuma Nr. 5/2011 2.1. pantā paredzētais aizliegums, ar ko tiek ieviesti līdzaspastāvēšanas pasākumi, kuri izpaužas kā aizliegums audzēt kukurūzas šķirni MON 810 Friuli Venēcijas Džūlijas reģiona teritorijā, atbilst vai ir pretrunā visai Direktīvas 2001/18 sistēmai, ņemot vērā arī Regulu Nr. 1829/2003 un Ieteikumā [2010]/C 200/01 paredzēto?
- 2) Vai minētais aizliegums var veidot arī pasākumu ar līdzvērtīgu iedarbību un tād būt pretrunā LESD 34., 35. un 36. pantam?

[..] **[orig. 6. lpp.]** [..]

Pordenone, 2021. gada 4. janvāris [..]